

ÜLKE PROFİLİ

Resmi Adı: Danimarka Krallığı
Yönetim Şekli : Anayasal Monarşi
Kraliçe: II. Margrethe
Başbakan : Helle Thorning Schmidt
Yüzölçümü : 43,094 km²
Sınır Komşusu: Almanya
Nüfus: 5,529,888
Etnik Gruplar: İskandinavlar, Faroenerler, Almanlar, Türkler, Samiler, İranlılar
Başkent : Kopenhag
Önemli Şehirler: Skagen, Alborg, Aarhus, Odense, Esbjerg
Para Birimi : Danimarka Kronu

GENEL BAKIŞ

Kuzey Avrupa'da yer alan Danimarka, modern, refah seviyesi yüksek endüstri ve gelişmiş bir tarım ülkesidir.

Grönland ve Faroe Adaları da Danimarka'ya aittir. İzlanda ise 1944'e dek Danimarka'nın egemenliği altında kalmıştır.

Danimarka'nın büyük bir bölümü Jylland yarımadası üzerindedir. Başkent, Danimarka adalarının en büyüğü olan Sjaelland'ın üzerinde kurulmuştur. Sjaelland, dar bir boğaz olan Sont Boğazı ile İsveç'ten ayrılır.

Danimarka'ya hakim olan ilk kavim 8. yüzyıl-11. yüzyıl hüküm süren Vikinglerdir. Savaşçı bir ulus olarak tanınan Vikingler batıda Britanya, İzlanda, Grönland ve hatta Kuzey Amerika'ya kadar ulaşarak sömürgeler kurdular. Doğuda ise Karadeniz ve Hazar Denizi kıyılarına kadar uzanan yerleşim birimleri kurmuşlardır. İngiltere'nin büyük bir bölümü bu dönemde Viking egemenliği altında kalmıştır.

İskandinavya Kralı I. Harald (Danimarkalı) 980 yılında ilk defa olarak Danimarka ve Norveç'i birleştirerek bir krallık kurmayı başardı. 1397 yılında İsveç, Norveç, Danimarka ve sömürgeleri (Faroe Adalı, İzlanda, Grönland ve Finlandiya) birleşerek Kalmar Birliği adı altında büyük bir İskandinav İmparatorluğu haline geldiler.

1521 yılında İsveç Kalmar Birliği'nden resmen ayrıldı. Danimarka ve Norveç 1821 yılına kadar Danimarka-Norveç adı altında birlikte hareket etmeye devam ettiler. 19. yüzyılın başlarında Danimarka Napolyon Savaşları'yla temelinden sarsıldı. Birleşik Krallık filosu 1801 yılında Kopenhag'a saldırdı. Danimarka'nın müttefiki olan Fransa savaşı kaybedince Danimarka 1814 yılında imzaladığı Kiel Anlaşması uyarınca savaşı kazanan tarafın üyesi olan İsveç'e Norveç'i bırakmak zorunda kaldı.

20. yy. ilk yıllarında Danimarka'nın Karayiplerdeki sömürgeleri ABD'ye satıldı. Danimarka I. ve II.Dünya Savaşları'nda tarafsız kaldı. Ancak Nisan 1940 tarihinde Nazi Almanyası tarafından işgal edildi. Buna karşılık Birleşik Krallık ordusu Faroe Adaları ve İzlanda'yı işgal etti. İzlanda 17 Haziran 1944 tarihinde bağımsızlığını

ilan ederek Danimarka'dan ayrıldı. Faroe Adaları ise 1948'de Danimarka'ya geri verildi.

Danimarka, 1945 yılında Birleşmiş Milletler'e üye oldu. 1949 yılında ise NATO'nun kurucu üyelerinden biri oldu. 1 Ocak 1973 tarihinde de Avrupa Birliği'ne katılan Danimarka bazı konularda Avrupa Birliği'nin dışında kalmayı tercih etmektedir. Örneğin 2000 yılında yapılan bir referandumun reddedilmesi üzerine Danimarka Euro Alanı dışında kalmayı tercih etmiştir.

EKONOMİK YAPI

Temel Ekonomik Göstergeler

	2009 ^a	2010 ^a	2011 ^b	2012 ^b
GSYİH (milyar \$)	308.9	310.4	335.9	328.2
GSYİH Büyüme Hızı (%)	-5.2	2.1	1.8	1.6
Kişi Başına Düşen GSYİH	35,519	36,400	37,444	38,901
Enflasyon (TÜFE, %)	1.3	2.3	2.4	1.8
İşsizlik Oranı (%)	4.6	5.9	5.7	5.0
İhracat (fob) (milyar \$)	92.2	96.6	103.5	101.1
İthalat (fob) (milyar \$)	84.2	87.4	95.7	95.5
Cari Hesap (milyar \$)	11.1	17.1	19.1	14.9
Euro Kuru (Dkr/€)	7.46	7.83	7.06	6.86

a - gerçekleşen ; b - tahmin

Kaynak : EIU

2010 yılında Danimarka ekonomisi küresel krizin etkisini hızla üzerinden atmış %2.1 ekonoik büyüme sağlamış, ithalat ve ihracatını artırmış, 2010 yılından yükselen işsizlik oranı 2011 yılı itibariyle düşüş eğilimine geçmiştir. Hükümetin sıkı mali politikası sonucunda bütçe açığının GSYİH'ya oranı 2010 yılında %2.7 ile sınırlı kalmış, bu oranın 2013 yılında % 3 olması öngörülmektedir. 2009 krizi sonrasında hane halkı ve iş dünyasının tedbirli yaklaşımı sonucunda tüketim ve yatırım harcamalarında artış gözlenmemektedir. Cari denge fazlası 2008-2010 yılları arasında artışını sürdürmüştür, bunun ana nedeni iç talepteki daralmadır.

Mart 2011'de Hükümet, "Growth Forum" altında 41 maaelik reform paketini kamuoyuna açıklamıştır. Amaç, ekonomik büyümenin sürdürülebilir kılınması, uluslararası rekabet gücünün artırılması, düşük karbon salınımı, işgücü piyasasının niteliklerinin artırılması, işsizliğin düşürülmesidir.

Türkiye-Danimarka Ticari ve Ekonomik İlişkileri

1996 yılında Türkiye ve AB arasında gümrük birliğinin yürürlüğe girmesinin ardından, Türkiye ile İsveç arasındaki ticaret hacminde önemli bir artış sağlanmıştır.

İKİLİ DIŞ TİCARET (Milyon Dolar)					
YILLAR	İHRACAT (X)	İTHALAT (M)	X / M	DENGE	HACİM
1995	133.3	188.8	0.7	- 55.5	322.1
1996	147.4	170.0	0.9	- 22.6	317.4
1997	172.1	200.8	0.9	- 28.7	372.9
1998	199.7	206.5	1.0	- 6.8	406.2
1999	199.1	206.1	1.0	- 7.0	405.2
2000	219.0	197.1	1.1	21.9	416.1
2001	271.7	195.8	1.4	75.9	467.5
2002	362.6	291.3	1.2	71.3	653.9
2003	454.0	345.1	1.3	108.9	799.1
2004	637.3	342.9	1.9	294.4	980.2
2005	733.2	434.8	1.7	298.4	1,168.0
2006	826.7	443.2	1.9	383.5	1,269.9
2007	1,008.5	696.8	1.4	311.7	1,705.3
2008	953.400	902.000	1.0	51.4	1,855.4
2009	678.893	585.094	1.2	93.799	1,263,987
2010	776.008	678.757	1.1	97.251	1,454,765
2011*	739.650	601.251	1.2	138.399	1,340,901

*Ocak-Ekim Dönemi

Kaynak : TÜİK

Küresel kriz nedeniyle, 2009 yılı ihracat ve ithalat rakamlarında düşüş gözlenmekte, 2010 yılı itibariyle ikili ticaret hacmi tekrar artış eğilimine girmiştir. İkili dış ticaret hacmi yıllar itibariyle Türkiye lehine gelişimini sürdürmektedir.

Danimarka'ya yönelik ihracatımızda hazır giyim ürünleri büyük yer tutmaktadır. Çin'den sonra Danimarka pazarında en önemli tedarikçi konumunda olan ülkemiz tekstil ve konfeksiyon sektörü, son yıllarda ülkemiz ürünlerini marka olarak pazarlama stratejisi Danimarka özelinde de yoğunlaştırılmalıdır.

Danimarka'nın Türkiye'ye İhracatında İlk 20 Ürün (2009)

Ürünler	İhracat (USD)
PARÇALANMIŞ OLAN DÖKÜNTÜ VE HURDALAR (CECA)	53.321.163
DİĞER ECZACILIK ÜRÜNLERİ	44.144.334
DİĞER DÖKÜNTÜ VE HURDALAR, SINIFLANDIRILMAMIŞ VEYA DERECELENDİRİLMEMİŞ OLANLAR	35.472.106
ENZİMLER	29.040.696
İNSAN VE YÜK TAŞIYAN DENİZ GEMİLERİ	24.893.221
KULLANILMAMIŞ DENİZ TAŞ., RÖMORK., SAVAŞ GEMİ. DİZ. MOT., 1000 KW<5000KW	22.896.939
BUHARLA ÇALIŞAN MAKİNALARA AİT AKSAM VE PARÇALAR	16.127.392
SICAK İÇECEKLERİ YAPMAYA MAHSUS DİĞER MAKİNA, TESİS VE CİHAZLAR	9.097.018
MANYETİK OLMAYAN TESBİT BİLEZİĞİ	7.665.197
KURUTMAYA MAHSUS DİĞER MAKİNA, TESİS VE CİHAZLAR	7.521.315
DÖKME DEMİR/ÇELİK DÖKÜMDEN OYUNCAKLAR İÇİN MİNYATÜR MOTOR AKSAM VE PARÇALARI	7.226.765
DÖKME DEMİR DÖKÜNTÜ, HURDALARI	6.113.913
PERAKENDE SATILACAK SEKİLDE AMBALAJLANMIŞ DİĞER ANTİBİYOTİKLERİ İÇERENLER	5.963.213
ERZAK İKMALİ(1-24 ve 27 inci fasıllar haric)	5.703.914
SADECE VEYA ESAS İTİBARIYLA 8407 VEYA 8408 POZİSYOMOTORLARIN AKSAM VE PARÇALARI DİĞERLERİ	5.202.575
DOKUNMAMIŞ MENSUCAT-DOKUNABİLİR SENTETİK/SUNİ LİFDEN,M2<=25GR,DİĞER(T96)	5.021.999
DİŞLİ KUTULAR	4.400.261
HEMOGLOBİN,KAN GLOBULİNLERİ ,SERUM GLOBULİNLERİ	4.310.571
ŞİRINGA İĞNESİ(BİR KULLANIMLIK)	4.155.167

Kaynak: T.C. Kopenhag Ticaret Müşavirliği

Danimarka'nın Türkiye'den İthalatında İlk 20 Ürün (2009)

Ürünler	İthalat(USD)
TİŞÖRTLER,FANİLA, ATLET, KAŞKOR.VB.-PAM.ÖRME	70.265.131
BLUZLAR,GÖMLEKLER, GÖMLEK BLUZLAR- PAMUKTAN,KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN	47.593.758
PANTOLONLAR VE KISA PANT.-DENİMDEN OLANLAR, KADIN/KIZÇOCUK İÇİN	38.176.991
PANTOLONLAR VE KISA PANT.-PAMUKTAN,DENİMDEN, ERKEK/ERKEK ÇOCUK	37.435.014
PANTOLONLAR VE KISA PANT.-DİĞERLERİ, KADIN/KIZÇOCUK İÇİN	26.605.528
SENTETİK VE SUNİ LİFLERDEN BLUZLAR, GÖMLEKLER	21.998.813
DİZEL/YARI DİZEL YENİ TAŞITLAR - SİLİNDİR HAC.<2500 CM3-TAŞ.KAP.< 5TON	16.739.013
PANTOLONLAR VE KISA PANT.-PAMUKTAN,DİĞERLERİ, ERKEK/ERKEK ÇOCUK	16.013.039
PROTEİN KONSANTRELERİ	15.141.270
DİĞERLERİ-KADIN VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN,PAMUKTAN, ÖRME	15.086.645
DİĞERLERİ-ERKEK VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN,PAMUKTAN, ÖRME	14.599.917
LCD TV'LER	12.377.653
PANTOLON, KISA PANTOLON,ŞORT, TULUMLAR-PAMUKTAN, KADIN/KIZ ÇOCUK	12.338.846
DİĞER ÇORAPLAR-PAMUKTAN	11.449.972
TİŞÖRTLER,FANİLA,ATLET,KAŞKOR.VB.YÜN.VEYA İNCE HAYVAN KILINDAN	9.505.902
BLUZLAR-DENİMDEN OLANLAR-PAMUKTAN,KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN	8.933.960
SENTETİK VE SUNİ LİFLERDEN KAZAKLAR	7.332.166
ELBİSELER- PAMUKTAN	6.968.839
GIYİM EŞYASI - TERKİP YOLUYLA ELDE EDİLEN DERİ VE KÖSELEDEN OLANLAR	6.712.942

Kaynak: T.C. Kopenhag Ticaret Müşavirliği

YATIRIM İLİŞKİLERİ

Danimarka'daki Türk Yatırımları

Danimarka'da faaliyet gösteren Türk firmalarının sayısı ise son derece cüzi olup, bu firmalar genellikle turizm, gıda, tekstil, lokantacılık sektörlerinde faaliyet göstermektedirler. Ancak, söz konusu firmalarımızın hemen hemen tamamının orta ölçekli olduklarının belirtilmesinde yarar bulunmaktadır.

Türkiye'deki Danimarka Yatırımları

Danimarka, Türkiye'ye yabancı sermaye yatırımı yapan ülkeler bağlamında 13 üncü sırada yer almaktadır. 2009 yılı itibariyle Türkiye'de Danimarkalı firmaların ortaklığı ile kurulmuş toplam 558 firma bulunmakta olup, söz konusu firmalar inşaat, imalat, ticaret, otel-pansiyon ve gıda gibi alanlarda faaliyet göstermektedirler. 2009 yılı itibariyle, sermayesi 9.000.000 \$'dan büyük 10 adet Danimarka ortaklı firma mevcuttur. Bu firmaların faaliyet alanları imalat sanayi, sağlık işleri ve sosyal hizmetler, toptan ve perakende ticaret alanlarını kapsamaktadır.

İŞBİRLİĞİ OLANAKLARI

Danimarka iç pazarı küçük olmasına rağmen, 38.000 dolara yakın kişi başına gelir seviyesine paralel olarak yüksek satın alım gücü, gelişmiş ve istikrarlı ekonomik yapısı, yüksek teknolojiye dayalı sanayisi, Baltık, Orta ve Doğu Avrupa ve İskandinav pazarları ile ticari ilişkileri ile işbirliği potansiyeli bulunan cazip bir pazar konumundadır. Doğal kaynakların yetersizliği nedeniyle özellikle hammadde ve yarı mamül ürün ithalatı fazladır. Türk firmaları bu alanlarda tedarikçi olabilir.

Genelde küçük ölçekli olan Danimarkalı firmaları, yüksek teknoloji ürünleri alanında faaliyet göstermekte ve ağırlıklı olarak ihracat yapmaktadır. Genel olarak ihracata bağlı olan Danimarka'dan yüksek teknoloji ve know-how transferi yönünde işbirliğine gidilmelidir. Rüzgar enerjisi ve çevre teknolojisi, gıda işleme sanayi alanlarında son derece gelişmiş olan Danimarkalı firmalarla işbirliği imkanları mevcuttur. Çevreyle dost teknoloji ve üretime önem verilen ülkede organik ürünlere ilgi artmaktadır. Türkiye, bu alanda da Danimarka pazarına girme potansiyeline sahiptir.

Sosyal hizmetlerin (çocuk, yaşlı ve düşkünlerin bakımı vb.) ve örgütlenme modelinin çok geliştiği bu ülkede, hizmet sektöründe önemli işbirliği potansiyeli mevcuttur.

Türkiye'nin ihraç ürünlerinde başı çeken tekstil ve hazır giyim alanında Danimarka'nın genel ithalatı gittikçe artmaktadır. Bu artış göz önüne alındığında Türkiye'nin tekstil ve hazır giyim sektöründe ihracatının önemini koruyacağı görülmektedir. Diğer taraftan, tüm dünyada ve Türkiye'de de olduğu gibi Çin ürünlerinin Danimarka pazarındaki payı artmaktadır. Bu nedenle Türk firmalarının ürün kalite, marka ve tanıtım çalışmalarına özen göstermesi faydalı olacaktır.

Mobilya ve tasarım, tıbbi ekipman ve ürünler, gıda sanayi ürünleri (özellikle diyabetik ürünler), otomatik ısıtma ve soğutma sistemleri, hassas ölçüm cihazları ve rüzgar değirmenleri alanında son derece gelişmiş konumda olan Danimarkalı firmalar ile bu alanlarda işbirliği imkanları bulunmaktadır.

Cam eşya, ev tekstili, seramik, taahhüt ve otomotiv yan sanayi diğer potansiyel işbirliği alanları arasında sayılabilir.

Irak'ın yeniden yapılandırılmasında yer alan Danimarkalı firmalarla Türk firmalarının ortak çalışma imkanı bulunmaktadır. Üçüncü ölkelerde gerçekteştirilecek projelerde Danimarkalı firmaların yüksek teknoloji alanlarındaki tecrübe ve bilgisinden faydalanmaya yönelik işbirliğine gidilmesi önem taşımaktadır.

Gıda sektörü kalite ve iyi ambalaj kalitesinin göz önüne alınarak kalitenin yükseltilmesi durumunda ihracat açısından potansiyel arz etmektedir. İspanya, İtalya ve tropikal bölge ölkeleri sebze-meyve ihracatında Danimarka piyasasında önde gelen ölkeler arasındadır. Türk üreticilerin bu hususu dikkate alması önem arz etmektedir. Organik ürünlere önem vererek ihracatçılarımızın bu pazarda payını artırması noktasında ölkemiz üreticileri avantajlı konumdadırlar.

ANLAŐMALAR

- Ticaret Anlaşması (Aralık 1948)
- Türkiye-Danimarka İktisadi, Sınai, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması (Ekim 1976)
- Yatırımların Karşılıklı Teřviki ve Korunması Anlaşması (Őubat 1990)
- Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması (Mayıs 1991)
- Turizm İşbirliği Anlaşması (Temmuz 1993)
- Türkiye-Danimarka Ekonomik, Sınai, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu II. Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı (8 Kasım 1995)
- Sosyal Güvenlik SözleŐmesi (13 Aralık 1999)